

Iskolai erőszak

Ismét terítéken

A pedagógusbántalmazások, valamint az iskolák esetleges állami fenntartásba vétele ügyében több interpellációt nyújtottak be ellenzéki képviselők az oktatási és kulturális miniszterhez.

Az utóbbi hetekben számos pedagógusokat ért bántalmazásról szóló eset látott napvilágot. A legnagyobb felháborodást valószínűleg a Mándokon történtek váltották ki, ahol egy fiatal tanárnőt anya és lánya együttes erővel úgy megvert, hogy a tanárnő azóta is táppénzen van – idézte fel a történeteket a parlamentben *Czomba Sándor* (Fidesz). A képviselő szerint nem tipikusan mándoki problémáról van szó, hiszen választókerületében alig van olyan iskola, ahol ehhez hasonló gondokról ne tudnának beszámolni.

Vajon hogyan jutottunk idáig? – tette fel a kérdést, amelyre megpróbált azonnal választ is adni. – Ha az erőszak okait próbáljuk feltárni, biztosan hatással van

a növekvő munkanélküliség, a családon belüli erőszak, a szociális ellátórendszer anomáliái, a nevelés terén a túlzott liberalizmus vagy az érzelmi nevelés hiánya – vélte. Úgy látta, hogy az erőszakot kiválthatja az iskolák összevonása is, mert a gyerekek naponta több kilométert utaznak, nagyobbak az osztálylétszámok, magasabbak a követelmények, amit a lelkileg sérült gyerekek nem mindig tudnak teljesíteni.

De a legnagyobb problémának a szülői házból hozott mintát nevezte meg. „Amíg a szülő partnere a gyerekeknek a tanárverésben, amíg nyolc évig egyszer sem veszi a fáradságot, hogy a gyereke után érdeklődjön, amíg a gyerekek azt látja, hogy a szülei

munka nélkül jobban élnek, mint azok, akik becsülettel dolgoznak, vagy a jövőképe abban merül ki, hogy minél több gyereket szüljön csupán a megélhetése miatt, addig nem lesz érdemi változás” – szögezte le a képviselő.

A probléma megoldásért kiált, mégis mindenki félve mer a gondokról beszélni. Miért nem merjük a dolgokat nevükön nevezni? – fordult az oktatási tárca vezetőjéhez, hozzátéve, ehhez jelenleg nincs eszköz sem a pedagógus, sem az igazgató, sem a rendőr, sem a jegyző kezében. Érez-e felelősséget a kialakult helyzetért, illetve hogyan kívánja a pedagógus pálya becsületét visszaadni? – kérdezte végül a minisztertől.

Fokozódó társadalmi agresszió

Hiller István oktatási és kulturális miniszter elsőként leszögezte: az iskolai erőszak világszerte erősödik, amely a társadalmi agresszió fokozódásának jele. Ezért az ellene történő fellépéshez a pedagógiai módszereken túlmutató eszközökre van szükség.

A miniszter arról számolt be, hogy felkérésére neves szakemberekből, szociológusokból, társadalomkutatókból, bűnmegelőzési szakemberekből álló bizottság jött létre, „az iskola biztonságáért” névvel. Ajánlásai alapján biztosítják a jogi és a pénzügyi feltételeket ahhoz, hogy kistérségi szinten is fokozatosan kiépüljön az iskolai pszichológusi hálózat. Ez idén elindult. Kialakították a vitarendezési eljárás jogszabályi kereteit, és regionális konferenciákon szervezték meg a tájékoztatást. Az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet társadalmi mozgalmat indított az iskola biztonságáért, amelyhez több tucat szervezet csatlakozott, szülők, tanulók bevonásával.

Ezen túl tavaly megállapodott az oktatási jogok biztosával, hogy az eddigi legátfogóbb, a részletekre is figyelemmel levő felmérést és értékelést készítene a jelenségről. *Aáry Tamás Lajos* ombudsman március közepén fejezte be a munkát, és rövidesen tájékoztat az eredményről – ígérte *Hiller István*.

Elmaradt önfelosztás

Az Országgyűlés február 23-án elutasította a parlament felosztatásáról szóló Fidesz-KDNP-javaslatot és az ugyanerről szóló országos népi kezdeményezést. Az előbbi 170 igen, 204 nem és 1 tartózkodással szavazták le, míg hasonló arányban nem támogatták a népi kezdeményezést sem.

Az ellenzék március 8-ai hatállyal kezdeményezte volna az Országgyűlés felosztatását, hogy az előrehozott választásokat a júniusi európai parlamenti választásokkal egy időben lehessen megrendezni. A Fidesz frakcióvezetője indokai között említette, hogy Gyurcsány Ferenc kormányfő az elmúlt években többször hazudott, soha nem látott mélységbe zuhant a magyar gazdaság és hazánk a válság egyik legnagyobb vesztese.

A szocialista *Kovács Tibor* úgy reagált: megérti Orbán Viktort, hogy három elveszített választás

után kissé türelmetlen, Magyarországon azonban választásokon lehet elnyerni az ország irányítását. A Fidesznek be kellene látnia végre, hogy négyéves ciklusokban működnek a kormányok – szögezte le.

„Csődöt mondtunk” – az MDF-es *Herényi Károly* ezzel indokolta, miért támogatta frakciója a parlament felosztatását. A kormány szorinca nem tud kormányozni, az ellenzék pedig nem tud kompromisszumot kötni. Tavaly szeptemberben egyébként az MDF kezdeményezte először a felosztatást, de az akkor sem kapott kellő többséget.

A szabad demokrata frakcióvezető, *Kóka János* a két nagy pártot kritizálta, s közölte, hogy a felosztatást nem támogatják. Főként azért, mert a Fidesznek szorintük nincs érdemi programja, válságban pedig annak kezelésére, s nem új választásokra van szükség.

Felülvizsgálják a jogszabályokat

Végül leszögezte: a pedagógus közfeladatát ellátó személy, az ellene elkövetett erőszakos cselekmény kiemelt súlyú. Ezért kezdeményezte az igazságügyi miniszternél a pedagógusok védelmét szolgáló jogi szabályozás felülvizsgálatát. Az Igazságügyi Minisztériummal együttműködve olyan jogszabályi környezetet szeretnének kialakítani – mondta –, amely érdemi visszatartó erő és hatékony segítséget jelent az esetek megelőzésében és szankcionálásában. Ennek eszközei: a bűnmegelőzés hatékonyságát javító lépések; a fokozott rendészeti jelenét; a feltárt bűnesetekben gyorsított eljárás keretében történő jogi szankcionálás; a megfelelő áttekintés után büntetőjogi módosítások. A miniszter szerint e lépések biztosan meghozzák a várt eredményt.

A képviselő azonban elégedetlen volt a válasszal, mondván, szerinte ezzel nem lesz több visszatartó eszköz a pedagógus vagy az illetékesek kezében. „A gyerek 14 év alatti, nem büntethető, az igazgató nem fog találni másik iskolát, amelyik átvinné a gyereket, innentől kezdve végigcipeli majd ennek a nyűgét. A szülőt pedig, aki még három kiskorú gyermeket nevel, leültetni nem lehet. Pénzbüntetés: nincs pénze, innentől kezdve egy héttig a lapátot fogja támasztani közmunka keretén belül” – mutatott rá. Az Országgyűlés a miniszteri választ 202

igen szavazattal, 165 nem ellenében, 1 tartózkodás mellett viszont elfogadta.

Esélyteremtés a közoktatásban?

A szocialista *Botka Lajosné* azt tette szóvá, hogy a képviselők újsághírből értesültek arról, hogy a kormányzat – a társadalmi esélykülönbségek csökkentése érdekében – állami fenntartói szerepre készül a közoktatásban. Nem lehet azonban tudni, hogy ez pontosan mit jelent.

Az oktatásügyi és kulturális minisztériumi államtitkár kérdésére kifejtette: az intézményfenntartó önkormányzatok gyakran úgy érzik, hogy magukra hagyja őket az oktatási rendszer, és nem látják, milyen szabályok, összefüggések mentén kell dolgozniuk.

Az intézmények pedig azt jelzik a tárcának, hogy nem mindig a szakmai szempontok az erősek az intézményirányításban. Ezért mondja azt a kormányzat – közölte *Arató Gergely* –, hogy legyen választási lehetőség, s legyen még egy intézményfenntartó az önkormányzatok, az egyházak, a civil szervezetek és a gazdasági társaságok mellett. Lépjen be az állam, s próbáljon megoldást találni arra, hogyan tud a többi fenntartót nem kiszorítva, hanem alternatívát kínálva, egy stabilan működő, biztos garanciákkal rendelkező és szakmailag is egységes rendszert teremteni.

Plusz pénz, új célok

Az EU-önerőalap-támogatások felhasználásáról kérdezte az önkormányzati minisztert a parlamentben a szocialista Buzás Péter. Gyenesei István válaszából kiderült, októberig több mint tízmilliárd forintos keretre és új célokra pályázhatnak az önkormányzatok.

A szocialista képviselő felidézte, hogy a települések fejlesztésére, intézmények felújítására, bővítésére a 2008–2013-as időszakban, a különböző operatív programoknak köszönhetően, a korábbinál lényegesen nagyobb forrás áll rendelkezésre. A kisebb fejlesztéseknek elsősorban a regionális operatív programok jelentenek mozgásteret, s jelentős támogatás jut a nagyobb városok és a kiemelt öt nagyváros ágazati operatív programjaira is. Ehhez azonban az önkormányzatoknak is kellő önerőt kell felmutatniuk, amire nincsenek felkészülve – vélte a politikus, hozzátéve, a kormányzat ezért hívta létre az EU-önerőalapot. A tárcá mivel tud segíteni – elsősorban a szegényebb településeknek –, hogy pályázataik sikeresek legyenek? – fordult az önkormányzati miniszterhez *Buzás Péter*.

Gyenesei István válaszában elmondta: 2008-ban 81 önkormányzat felelt meg az alap feltételeinek. A beruházási összköltség mintegy 41,5 milliárd forint volt, amihez 1,9 milliárd forint önerőalap-támogatást igényeltek és kaptak.

Később bővítették a pályázati célokkörét. A második ütemben 2008. december 12-ig lehetett beadni az önerőalapra a támogatási igényeket. Erre 193 pályázat érkezett, 529 millió forint igényvel, amelyet a tárcá február végéig feldolgozott. Ennél azonban jóval nagyobb összeg áll rendelkezésre: 2009-ben 16,6 milliárd forint, ami mintegy 1,5 milliárd forinttal haladja meg az előző évit – hívta fel a figyelmet a miniszter. – Eza forrás biztosítja az áthúzódó támogatásokhoz szükséges összegek folyósítását is, ami mintegy 4 milliárd forint. Tehát bőségesen van még pénz, mintegy 12,6 milliárd forint, amire új támogatási igényekkel pályázatot lehet benyújtani – hangsúlyozta Gyenesei István.

Az új szabályozásról szólva pedig elmondta: egész évben folyamatosan, október 1-jéig lehet benyújtani pályázatot a Magyar Államkincstár területileg illetékes szervéhez. A kibővített támogatási célok közé tartozik az egészségügyi fekvő- és járóbetegszakellátás, az egyes kulturális és környezetvédelmi célok, valamint az óvodai nevelési, alapfokú oktatási, szociális és gyermekjóléti ellátást nyújtó intézményekkel kapcsolatos fejlesztések, pályázatok.

LEADER-Sikeres -program

Az Új Magyarország vidékfejlesztési program január 12-én zárult, III. ütemében négy jogcímen igényelhettek központi támogatást a kérelmezők: a mikrovállalkozások fejlesztésére, turisztikai tevékenységek ösztönzésére, a falumegújításra, a vidéki örökség megőrzésére.

Ezek célja egyrészt a vidéki foglalkoztatási feszültségek csökkentése, a jövedelemszerzési lehetőségek bővítése, másrészt a helyi kulturális és épített örökség – amely egyik alapja a falusi turizmusnak – megőrzése. A támogatási kérelmek értékelésében a helyi LEADER-akciócsoportok is részt vesznek.

Csontos János (MSZP) a programmal kapcsolatban több kérdésre várt választ a földművelésügyi tárcától: milyen rendszerben kellett benyújtani a kérelmeket, ki vesz részt az agrárigazgatás részéről az elbírálásban és a

szerződés-kötésben? Mennyi támogatási kérelem érkezett be a négy jogcímenre, s mekkora fejlesztési forrást igényeltek?

Válaszában Gógös Zoltán államtitkár a központilag kiírt pályázatok közül kiemelte a *Térségi közlekedés fejlesztése* címűt, amelyben több mint 1100 kiskategóriás szolgáltató járműre érkezett igény, és valamennyi település nyert. A legtöbben már át is vették a járműveket. Ugyancsak központi pályázat volt az integrált közösségi szolgáltató tereknél. Az ezekkel kapcsolatos előzetes és a jogcímenre vonatko-

zó döntések március végére várhatóak – mondta az államtitkár.

A helyi vidékfejlesztési stratégiát megalkotó 96 közösség mindegyikét alkalmasnak találták arra, hogy LEADER-közösség jogcímet nyerjen, és önállóan bonyolítsa az előkészítés és előpontosítás szintjén a kérdésekben említett négy jogcímenre benyújtható pályázatokat – hívta fel a figyelmet Gógös Zoltán. Ezekre összesen 5843 pályázat érkezett, amelyeket a helyi vidékfejlesztési közösségek munkaszervezeténél kellett beadni, és ők végezték el az előbírálást.

A teljes összeg, amelyre pályáztak a térségek szereplői 111 milliárd 649 millió forint volt, ami majdnem 10 százaléka az 1300 milliárd forintos Új Magyarország vidékfejlesztési program pályázati lehetőségeinek. „Tehát, elmondhatjuk, hogy nagyjá-

ból az első két pályázati körben, részben a központi, részben pedig a helyi közösségeken keresztüli pályázati körben a hétéves források több mint felét fel tudjuk használni nagyjából két év alatt, vagyis időarányosan ezzel a dologgal jól állunk – emelte ki az államtitkár.

A támogatási jogcímenek több mint fele két gazdaságfejlesztő intézkedésre érkezett: a mikrovállalkozások fejlesztésére 1762, 26 milliárd forint értékben, és nagyon népszerű volt a *A falusi turizmus ösztönzése* című pályázat, amelyre 1582 kérelmet nyújtottak be.

Az előpontosítás megtörtént, az elektronikus feldolgozás zajlik, májusban szeretnénk eredményt hirdetni – számolt be Gógös Zoltán, hozzátéve: ősszel egy újabb kiírás várható, és a klasszikus LEADER pályázati programot is elindítják.

A TŐKE KÉPVISELETÉBEN

Reformszövetség:

Kizárólag egy szűk kör, a multinacionális tőke és a monopólium helyzetben lévő nagyvállalkozások érdekeit szolgálja a Reformszövetség válságkezelő csomagja – fogalmazódott meg a többségi vélemény a parlamentben az SZDSZ által beterjesztett indítványról, amely mellé csak az MDF sorakozott fel. Azzal mindenki egyetértett, hogy a témáról beszélni kell, mert a válság öt hónappal ezelőtti elismerése óta a Gyurcsány-kormány nem tett érdemi lépéseket.

A hat pontban megfogalmazott előterjesztés lényege: nominális szinten befagyasztaná a közszféra béreit és a minimálbért, 3 százalék alatt tartaná az államháztartási hiányt, évente 2 százalékkal csökkentené az államadósságot, 2013-ra 42 százalékra mérsékelné az állami újraelosztást, hiteles euró-bevezetési céldátumot jelölne ki, hatékonyabbá tenné az uniós támogatások rendszerét, 10 százalékkal csökkentené a munkáltatói járulékot, két lépésben megemelné a 18 szá-

zalékos személyi jövedelemadó sávhatárát, valamint eltörölné a különadót, és megszüntetné a helyi iparüzési adót. Az előterjesztő Kóka János, liberális frakcióvezető a mielőbbi elfogadás mellett érvelve azt mondta: a társadalom súlyos árat fizet Gyurcsány „toporgásáért”. A jelenlegi helyzetben pedig egyetlen politikai erőnek sem lehet érdeke a passzivitás, hiszen „egy államcsóddal senki sem nyerhet”. Nincs mögötte világos társadalmi és gazdaságfilozófia, szilárd

értéktrend, s egy szűk munkaadói kör érdekeit szolgálja. Hátányos viszont a társadalom egészének, a hazai kis- és középvállalkozónak és az önkormányzatoknak, nem segíti a munkahelyteremtést – fogalmazódtak meg a kritikák az MDF kivételével minden oldalról, hiányolva a hatástanulmányokat. A gazdasági bizottság szónoka, Baráth Etele (MSZP) arra figyelmeztetett, hogy az államnak jelentős kárt okozna, ha a javaslatban szereplő, 2500 milliárd forint értékű állami vagyont a válság kellős közepén privatizálnák.

Az MSZP vezérszónoka, Szanyi Tibor úgy vélte, a válságkezelés más döntéseket igényel, mint a versenyképességet hosszabb távon megalapozó reform. Az előterjesztés viszont szerintük válságkezelésre alkalmatlan, mert a csőd elekerülése érdekében

most keresletösztönző és nem azt csökkentő terápiára kell támaszkodni. Lényegében ezt erősítette meg Keller László pénzügyi államtitkár is.

Matolcsy György (Fidesz) komolytalannak és alaptalannak nevezte az anyagot, mondván, az SZDSZ kormányprogramot terjesztett elő, holott nincs kormányon, és nem kíván előrehozott választást. A lépés pedig demokráciellenes – vélte –, mert választói felhatalmazás nélkül próbál egy vadonatúj, megszorításokat tartalmazó kormányprogramot átvinni a parlamenten. A válságból való kilábalás kizárólag a bizalom visszaszerzésére épülhet, amelyhez demokratikus választás kell – szögezte le. Majd hangsúlyozta: a legfontosabb felelősséget az SZDSZ viseli a magyar gazdaság 2002 utáni tönkretételében.

Németh Erika